

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. mail til jm@jm.dk, vbs@jm.dk

15. februar 2021

Høring over udkast til lov om ændring af lov nr. 378 af 6. juni 2002 om ændring af retsplejeloven mv. (ændring af revisionsbestemmelse om logningsreglerne)

Justitsministeriet har den 29. januar 2021 sendt ovennævnte udkast til lovforslag i høring (Justitsministeriets j.nr. 2020-187-0037). Lovforslaget indebærer, at revisionen af logningsbestemmelserne i Danmark udskydes til folketingsåret 2021-2022.

Nedenfor findes Teleindustriens (TI) bemærkninger til lovudkastet.

Generelle bemærkninger til lovudkastet

TI kvitterer positivt for det anførte på side 3 og 13 i lovudkastet, hvor det fremgår:

- At der på baggrund af EU-dommen af 6. oktober 2020 er nødvendigt at ændre i de gældende regler om både logning af teledata og udlevering af teledata til politiet.
- At der vil blive fremlagt en skitse til revision af de danske regler i foråret 2021, og at revisionen af logningsreglerne vil blive gennemført i folketingsåret 2021-2022.
- At de kommende nye regler vil blive baseret på en fælles tilgang i EU og sikre, at telebranchen i Danmark ikke pålægges unødige byrder.

TI finder det særdeles vigtigt at endnu en udskydelse af revisionen af logningsreglerne anvendes til at sikre en fælles tilgang i EU, og til at prioritere den nødvendige inddragelse og dialog med telebranchen og andre interessenter om, hvad der rent teknisk kan lade sig gøre mv.

I justitsministerens samrådstale den 14. januar 2021 i Folketingets Retsudvalg, sagde ministeren følgende om en kommende skitse til lovforslag om ændring af logningsreglerne:

Samtidig med fremsættelsen af lovforslaget om udskydelse af revisionen vil jeg fremlægge en skitse til det

*kommende lovforslag om den materielle ændring af reglerne.
 Det gør jeg for at lægge op til en åben drøftelse med bl.a.
 Folketingets partier, telebranchen og andre interessenter.
 Jeg vil gerne tage debatten åbent og på et tidligt stadie.
 Så vi finder den rette løsning og sikrer, at politiet fortsat
 kan bruge loggede oplysninger i videst muligt omfang.*

Den tidligere justitsminister har imidlertid i besvarelse af spørgsmål nr. 429 (Alm. del) af 18. april 2016 til Folketingets Retsudvalg <https://www.ft.dk/samling/20151/lovforslag/l183/spm/2/svar/1327762/1637979/index.htm> stillet i udsigt, at relevante parter, herunder telebranchen vil blive mere direkte inddraget i revisionen af logningsreglerne. Følgende fremgår af svaret:

Af lovens forarbejder fremgår det bl.a. (pkt. 5 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 142 af 6. februar 2013, jf. Folketingstidende 2012-2013, Tillæg A, side 5), at en revision af de danske logningsregler er et meget omfattende arbejde, som indebærer inddragelse af relevante myndigheder og organisationer mv., herunder tele- og internetbranchen. Endvidere fremgår det, at der i forbindelse med en revision af de danske logningsregler vil blive taget stilling til, om der er behov for ændre opbevaringsperioden for loggede data, og om der er behov for at registrere og opbevare flere typer af data. Desuden vil de synspunkter mv., som interessenterne på området fremkommer med, blive inddraget i overvejelserne.

TI efterlyser, at et sådant grundigt forarbejde gennemføres, og TI opfordrer til, at Justitsministeriet allerede forud for udarbejdelsen af nævnte skitse til nye regler om logning og udlevering af teledata anmoder høringsparterne om bemærkninger og input, som bør indgå i de videre overvejelser om udformningen af de nye regler om logning og udlevering af teledata.

TI finder det således hensigtsmæssigt og naturligt – for at finde frem til den på samrådet nævnte ”rette løsning” og i endnu højere grad sikre en ”åben drøftelse” – at Justitsministeriet inddrager telebranchen og andre interessenter og giver mulighed for forudgående input og bemærkninger til revisionen af reglerne, således at input kan indgå i Justitsministeriets overvejelser, inden Justitsministeriet sætter penen til papiret og udformer den nævnte lovskitse.

Baseret på de erfaringer, der har været med de gældende logningsregler siden 2007 og baseret på teleselskabernes erfaringer med samarbejdet med politiet og de udfordringer med begrebsforvirring og uklare regler, som har eksisteret, har TI allerede sidste år den 28. februar 2020 fremsendt sådanne input til Justitsministeriet. TI vedlægger her igen disse tidligere fremsendte input med generelle ændringsforslag til de gældende regler om logning og udlevering af teledata (vedlagt). Notatet findes også på TI's hjemmeside: <http://www.teleindu.dk/brancheholdninger/logning-og-teledata/>. TI anmoder om at disse input indgår i Justitsministeriets arbejde med revisionen af reglerne.

TI har desuden ved mail den 19. januar 2021 sendt yderligere input til Rigspolitiet og Justitsministeriet om de input og spørgsmål, som

den nye EU-dom giver anledning til. TI vedlægger her igen disse tidligere fremsendte input og anmoder hermed om, at også disse input indgår i Justitsministeriets arbejde med revisionen af reglerne om logning og udlevering af teledata.

Med hensyn til de ændringer til reglerne om logning og udlevering af teledata, som den nye EU-dom giver anledning til, bemærker TI særligt følgende:

1. Den nye EU-dom sætter nye rammer for reglerne om logning af teledata, og TI vurderer, at der vil opstå behov for nye værktøjer og it-løsninger til brug for "målrettet logning". TI bemærker hertil, at sådanne nye it-løsninger vil være rene efterforskningsmæssige værktøjer, som teleselskaberne på ingen måde har interesse i at udvikle. TI forudsætter derfor, at alle omkostninger til udvikling og drift af sådanne it-løsninger afholdes af staten.

2. TI bemærker desuden, at teleselskaberne til brug for udvikling og indretning af it-løsninger til understøttelse af nye regler om målrettet logning mv. har behov for en implementeringsfrist på ca. 15 måneder fra datoen, hvor de nye krav og regler er kendt.

3. Generelt anmoder TI om, at reglerne om logning og udlevering af teledata (findes p.t. i retsplejelovens kapitel 71) hhv. reglerne om at teleselskaberne skal indrette udstyr og tekniske systemer, så logning og udlevering af teledata til politiet kan lade sig gøre (findes p.t. i telelovens § 10) samles i retsplejeloven eller alternativt i teleloven. På den måde sikres, at spørgsmålet om afholdelse af omkostninger til udvikling og drift af it-løsninger til logning og udlevering af teledata henhører under samme ressort, som pålægger krav herom. Det er i øvrigt generelt TI's opfattelse, at det er urimeligt at pålægge telebranchen nogen form for omkostninger til indretning af udstyr og tekniske systemer, så indgreb i meddeleleshemmeligheden, logning og udlevering af teledata til politiet kan lade sig gøre. Sådanne omkostninger må efter TI's opfattelse i alle henseender påhvile staten.

Konkrete bemærkninger til lovudkastet

Det fremgår 7 steder i lovudkastet – på side 2, 3, 4 og 13 – at de gældende logningsregler, herunder retsplejelovens § 786, stk. 4, indebærer en pligt for teleudbydere til at logge "oplysninger om tele- og internettrafik" hhv. "oplysninger om tele- og internetkommunikation".

Fx fremgår følgende af lovudkastet:

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 378 af 6. juni 2002 (bemærkningerne til § 2, nr. 2 og 3, i lovforslag nr. L 35 som fremsat, jf. Folketingstidende 2001-02 (2. samling), Tillæg A, side 879), at retsplejelovens § 786, stk. 4, indebærer en pligt for udbydere af telenet og teletjenester til at registrere både tele- og internetkommunikation.

TI bemærker hertil, at der efter de gældende logningsregler *ikke* findes en pligt til at logge oplysninger om slutbrugernes "internettrafik"

eller "internetkommunikation" i form af oplysning om hvilke IP-adresser (hjemmesider) kunden har besøgt – såkaldt "destinations IP-adresser".

De nævnte forarbejder til lov nr. 378 af 6. juni 2002 omtaler ganske vist i overskrifterne begrebet "internettrafik", men det fremgår tydeligt af brødteksten, at de gældende regler kun omfatter logning af den IP-adresse, som en slutbruger tildeles ved brug af internettet – såkaldt "kilde IP-adresse":

"For så vidt angår *internettrafik* vil der kunne fastsættes regler om logning af den dynamiske tildeling af IP-adresser, tidspunkt for opkobling og nedkobling samt opkoblingens varighed. I praksis vil udbyderen kun være i stand til at levere oplysninger om, hvem der har efterladt et elektronisk spor på Internettet, hvis udbyderen er i besiddelse af præcise oplysninger om, hvilken kunde, der på det pågældende tidspunkt har anvendt en tildelt IP-adresse.

...

Der vil ikke kunne fastsættes regler om, at internetudbydere løbende skal foretage registrering af, hvilke hjemmesider, chatrooms mv. kunderne besøger. Hensigten med forslaget er alene at kunne føre elektroniske spor, der findes på Internettet i forbindelse med kriminelle aktiviteter, tilbage til gerningsmændene.

Brugen af begrebet "internettrafik" i lovudkastet giver det indtryk, at de gældende regler omfatter både "kilde IP-adresse" og "destinations IP-adresse", og brugen af begrebet kan derfor give anledning til misforståelser.

Dertil kommer, at ordlyden af selve hjemmelsbestemmelsen i RPL § 786, stk. 4 heller ikke nævner begrebet "internettrafik", men kun nævner "oplysninger om teletrafik".

TI må i øvrigt tage skarpt afstand fra eventuelle overvejelser om at logge slutbrugernes internettrafik i form af destinations IP-adresser, idet omkostningerne forbundet hermed vil være enorme (i omegnen af 1 milliard kroner), jf. omtalen heraf på side 6 nederst og 7 øverst i lovudkastet, hvor det også fremgår, at sådanne omkostninger efter Justitsministeriets opfattelse overstiger grænsen for det acceptable (Folketingstidende 2015-16, A, L 183 som fremsat, side 4).

TI henstiller på denne baggrund, at omtalen af "internettrafik" eller "internkommunikation" slettes alle 7 steder i lovudkastet (side 2, 3, 4 og 13), således at der blot står "teletrafik" eller alternativt "trafikdata" eller "teledata".

Mest hensigtsmæssigt vil det være at benytte de udtømmende begreber "trafik- og lokaliseringsdata", som også anvendes i den nye EU-dom, og som er præcist defineret i telereguleringen og herunder eDatadirektivet (2002/58/EF, artikel 2). TI bemærker i den forbindelse at begrebet "trafikdata" også dækker over trafikdata ifm. internetkommunikation.

TI bemærker for god ordens skyld, at Teleindustrien på ingen måde har interesse i, at der fastsættes regler om logning af teledata, og som udgangspunkt ønsker Teleindustrien, hverken at de gældende regler om logning af teledata opretholdes eller udvides.

Vi vil dog fra Teleindustriens side naturligvis altid gerne bidrage konstruktivt med teknisk viden og indspil til, hvordan reglerne om logning og udlevering af teledata kan og bør ændres.

Såfremt TI's input og bemærkninger til revisionen af reglerne om logning og udlevering af teledata giver anledning til spørgsmål, står TI naturligvis til rådighed for en uddybning.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, reading 'Jakob Willer'.

Jakob Willer
Direktør